

# ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY JUCHNOWIEC KOŚCIELNY

na dzień 31.12.2015 r.

## Podstawa prawna:

Zgodnie z art. 3. ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* /Dz. U. z 2016 r. poz. 250 ze zm./ *Gminy dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.* Zakres ww. analizy określa art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach /Dz. U. z 2016 r. poz. 250 ze zm./.

## 1. **Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.**

Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego powinny trafiać do instalacji wyznaczonej dla Regionu Centralnego tj. Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach lub Centrum Innowacyjnej Gospodarki Odpadami (CIGO) w Studziankach. W przypadku gdy w/w instalacja ulega awarii lub z innych przyczyn nie może przyjmować odpadów zostały wyznaczona instalacje zastępcze. Wykaz regionalnych instalacji do mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, kompostowania odpadów zielonych i składowania odpadów komunalnych oraz sortowania odpadów z selektywnej zbiórki zawiera m. in. tabeli nr 6.1-11 WPGO. W związku z powyższym wskazane w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami rozwiązania są wystarczające do zapewnienia możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z terenu gminy Juchnowiec Kościelny.

## 2. **Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.**

Analiza systemu wykazuje brak potrzeb rozbudowy systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Juchnowiec Kościelny w roku 2016. W roku 2015 funkcjonował Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który powstał na drodze Porozumienia Międzygminnego z dnia 12 lutego 2014 r. *w sprawie powierzenia Miastu zdania własnego Gminy Juchnowiec Kościelny w zakresie utworzenia Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) na terenie Gminy Juchnowiec Kościelny dla mieszkańców Gminy Juchnowiec Kościelny.*

Dotychczas zorganizowany odbiór komunalnych odpadów zmieszanych o częstotliwości:

- a) dwa razy w miesiącu – w zabudowie jednorodzinnej i dla nieruchomości niezamieszkałych;
- b) dwa razy w tygodniu – w zabudowie wielorodzinnej;
- c) cztery razy w miesiącu – w zabudowie niezamieszkałej

jest wystarczający.

Podobnie jak i w przypadku selektywnej zbiórki odpadów o częstotliwości:

- a) jeden raz w miesiącu – w zabudowie jednorodzinnej i dla nieruchomości niezamieszkałych;
- b) dwa razy w miesiącu – w zabudowie wielorodzinnej i w zabudowie niezamieszkałej.

Ponadto, dla mieszkańców zorganizowana jest:

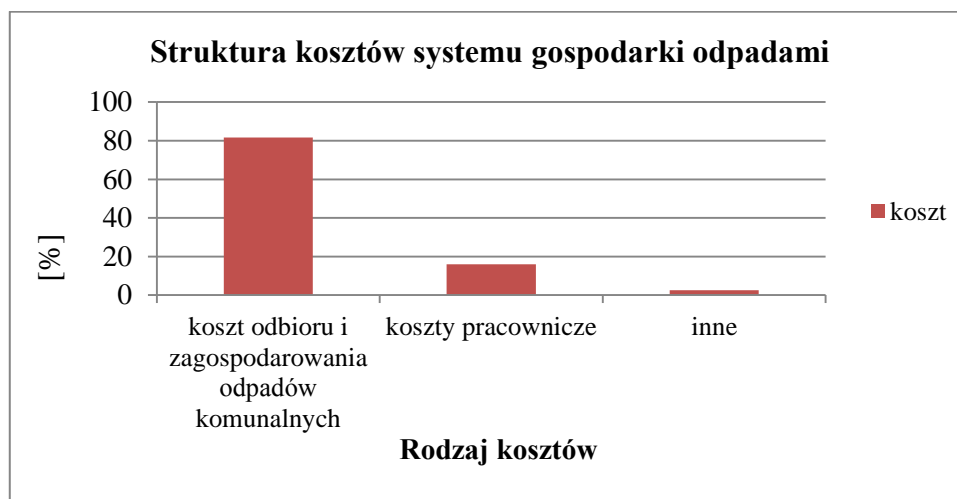
- a) objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych, „elektrośmieci”, zużytych opon i tekstyliów;
- b) punkty odbioru przeterminowanych leków i baterii;
- c) Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach, w którym odbierane są odpady takie jak:
  - papier i makulatura, w tym odpady opakowaniowe,
  - tworzywa sztuczne, w tym odpady opakowaniowe,
  - szkło, w tym odpady opakowaniowe,
  - metale, w tym odpady opakowaniowe,
  - opakowania wielomateriałowe,
  - odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
  - przeterminowane leki,
  - chemikalia,
  - zużyte baterie i akumulatory,
  - zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
  - meble i inne odpady wielkogabarytowe,
  - odpady budowlane i rozbiórkowe,
  - zużyte opony,
  - odpady zielone,
  - ubrania i tekstylia.

W związku z powyższym, tut. organ nie planuje żadnych inwestycji w związku z prowadzonym systemem zagospodarowania odpadów.

### **3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.**

W wyniku rozstrzygnięcia przetargu nieograniczonego została zawarta umowa z firmą „CZYŚCIOCH” Sp. z o. o. Białystok 15-691, ul. Kleeberga 20 na okres od 1 lipca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r., a następnie z Przedsiębiorstwem Usługowo – Asenizacyjnym

„ASTWA” Sp. z o.o. w Białymstoku, ul. Kombatantów 4, 15-102 Białystok na okres od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r. Wykonawcy (wymienionemu kolejno) przysługiwało ryczałtowe miesięczne wynagrodzenie z tytułu realizacji usług objętych umową i stanowiło kwotę 55.226,16 zł i 63.953,28 zł brutto. Ponadto, na obsługę Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) wydano 28.103,32 zł. brutto. Koszty poniesione przez gminę Juchnowiec Kościelny w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. wyniosły 753.352,84 zł i stanowią 81,6 % kosztów funkcjonowania systemu w 2015 roku, co przedstawiono na poniższym wykresie.



Rys. 1. Struktura kosztów systemu gospodarki odpadami w 2015 r. [źródło: obliczenia własne].

Łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2015 r. wyniósł: 923.150,85 zł.

W poniższej tabeli przedstawiono należną wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi naliczaną gospodarstwom domowym znajdującym się na terenie gminy.

Miesięczna opłata od gospodarstwa domowego za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2015 r.	
Selektywna zbiórka	12,00 zł
System zmieszany	28,00 zł

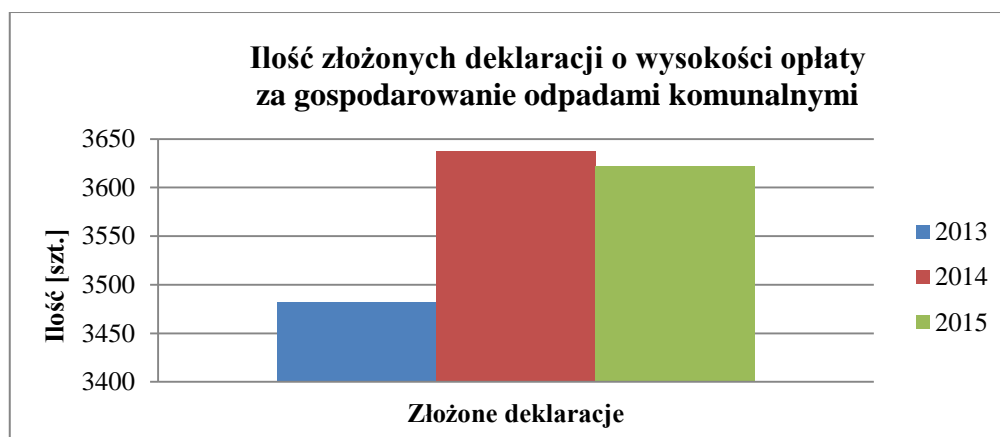
Tab. 1. Wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2015 r. [źródło: dane własne].

#### 4. Liczba mieszkańców.

Ewidencja ludności wskazuje, że liczba mieszkańców gminy Juchnowiec Kościelny według stanu na dzień 31.12.2015 r. wynosiła 15.272. Według danych za lata poprzednie ilość mieszkańców wynosiła w 2014 r. – 15.292, 2013 r. – 15.048, 2012 r. – 14.859, co wskazuje, że liczba mieszkańców gminy od roku 2014 utrzymuje się na podobnym poziomie.

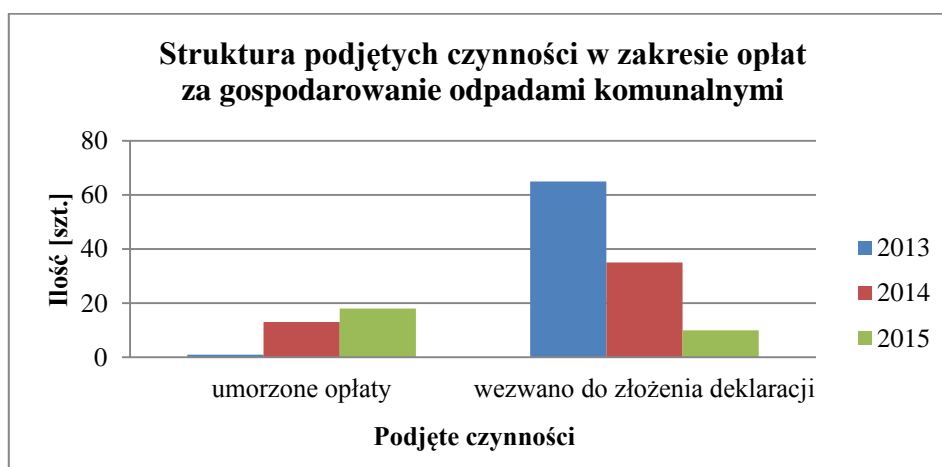
**5. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.**

Liczba gospodarstw domowych objętych systemem gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Juchnowiec Kościelny wykazana w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, według stanu na dzień 31.12.2015 r. wynosi 3.622. Zgodnie z posiadanymi danymi, ilość złożonych deklaracji w stosunku do roku 2014 zmalała o 15.



Rys. 2. Ilość złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w latach 2013 - 2015 [źródło: dane własne].

W związku z obowiązkiem wynikającym z art. 6m ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* /Dz. U. z 2016 r. poz. 250 ze zm./ w roku 2015 tut. organ wezwał 10 właścicieli nieruchomości do spełnienia ww. obowiązku, co stanowi 71 % mniej wezwań niż w roku 2014 oraz 85 % mniej wezwań w stosunku do roku 2013. Tendencja spadkowa potwierdza poprawę funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami w stosunku do lat ubiegłych. Ponadto, Wójt Gminy umorzył 18 właścicielom nieruchomości obowiązek ponoszenia przedmiotowej opłaty.



Rys. 3. Struktura podjętych czynności w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w latach 2013 - 2015 [źródło: dane własne].

Prowadzony monitoring systemu gospodarki odpadami komunalnymi dotychczas nie wykazał niedopełnienia art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* /Dz. U. z 2016 r. poz. 250 ze zm./. Jednakże, tut. organ zakłada, że przedmiotowy monitoring będzie prowadzony w kolejnych latach w ramach nadzoru funkcjonowania wprowadzonego systemu gospodarki odpadami na terenie gminy.

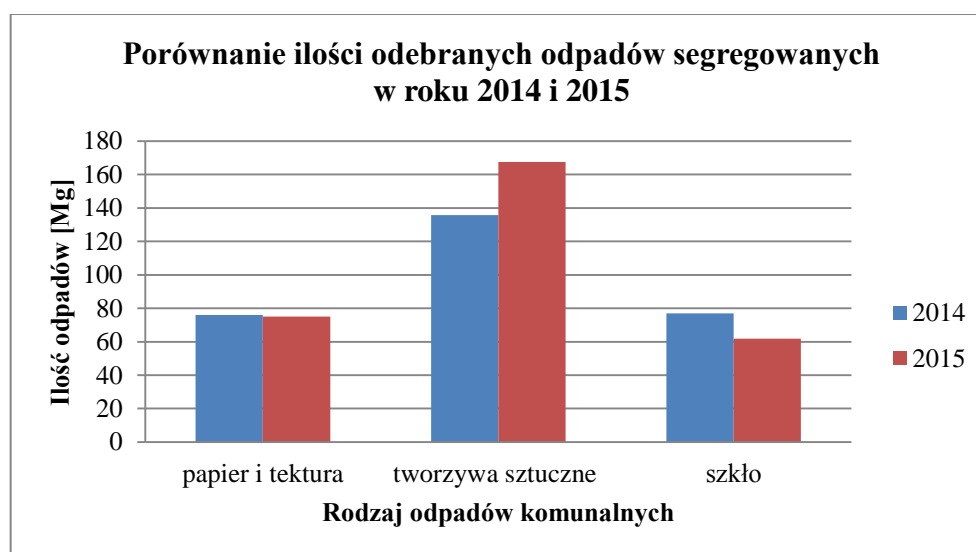
W celu weryfikacji przyłążeń nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej oraz szczelności zbiorników bezodpływowych, pod koniec 2015 roku powołano komisję w ww. sprawie. Ponadto w wyniku przeprowadzonej kontroli została wydana 1 decyzja nakazująca przyłączenie do kanalizacji sanitarnej oraz 1 decyzja nakazująca wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy (m.in. szkoły, sklepy), wykonując obowiązek określony w art. 5 ust. 1 pkt 3b, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług, co będzie przedmiotem kontroli.

## 6. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.

Prognozowana masa wytwarzanych odpadów komunalnych w województwie podlaskim, wskazana w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego w roku 2015 wynosi 0,276 Mg/m.

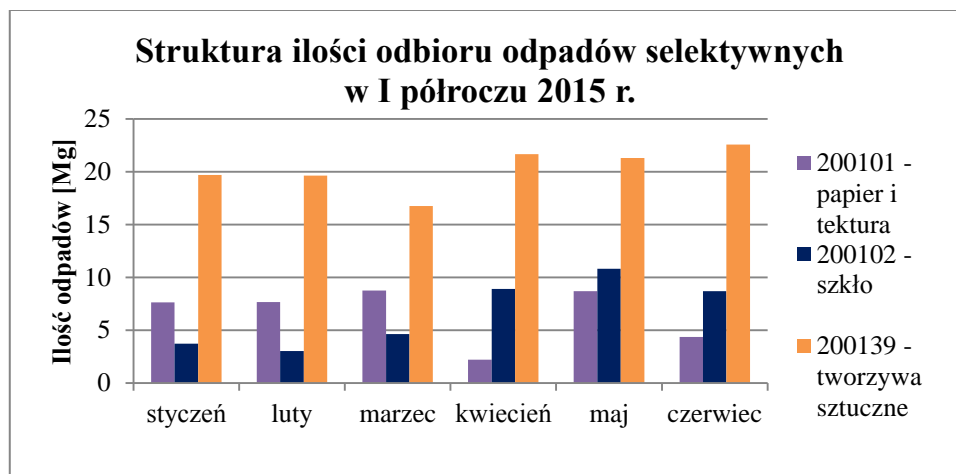
Łączna masa poddanych recyklingowi odpadów papieru, metalu tworzyw sztucznych i szkła, pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych na terenie gminy stanowi ok. 179 Mg.

Jak wynika z posiadanych danych, w 2015 r. zebrano o 1 % mniej odpadów segregowanych frakcji papier i tektura, o ok. 23 % więcej odpadów z tworzyw sztucznych oraz o ok. 19,5 % mniej odpadów ze szkła (rys. 4).



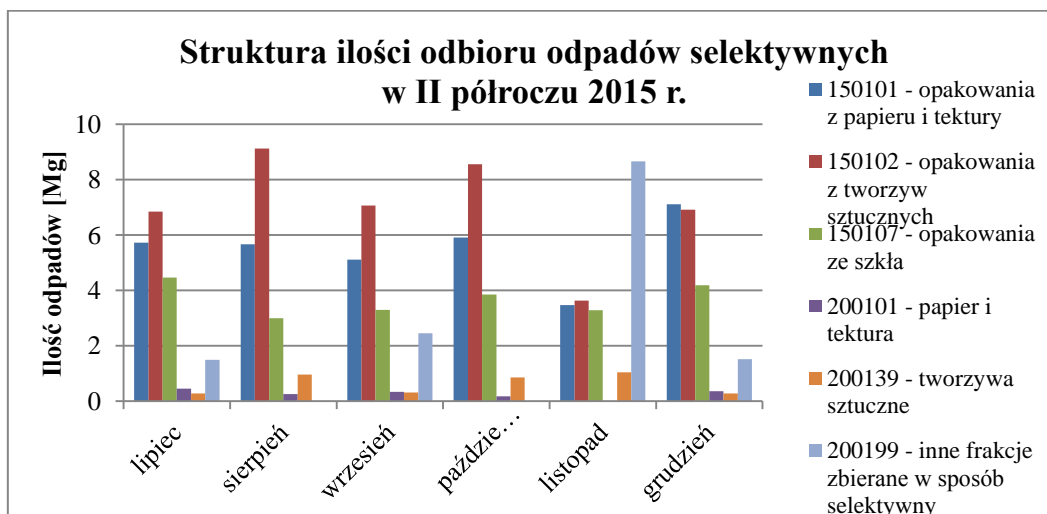
Rys. 4. Ilość segregowanych odpadów komunalnych w latach 2014 i 2015 [źródło: dane własne].

Jak wynika z analizy struktury odebranych odpadów w I półroczu 2015 roku (rys. 5) można stwierdzić, że największą ilość odpadów odebranych z terenu gminy Juchnowiec Kościelny stanowią odpady z tworzyw sztucznych, przy czym opakowania z papieru i tektury oraz szkła stanowią porównywalną ilość.



Rys. 5. Struktura ilościowa segregowanych odpadów komunalnych w I półroczu 2015 r. [źródło: dane własne].

Jak wynika z analizy struktury odebranych odpadów selektywnych w II półroczu 2015 roku (rys. 6) widoczne jest, że przedsiębiorca odebrał największą ilość odpadów z tworzyw sztucznych, zaś o ok. 24,6 % mniej odpadów z papieru i tektury oraz o ok. 51,8 % mniej odpadów ze szkła.

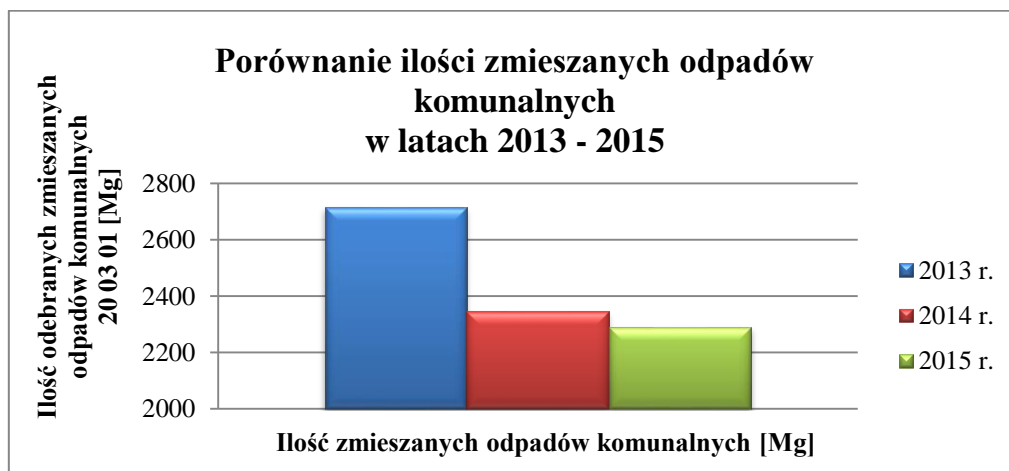


Rys. 6. Struktura ilościowa segregowanych odpadów komunalnych w II półroczu 2015 r. [źródło: dane własne]

Zgodnie z prowadzoną analizą poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, wynosi 18,47 %. Tym samym wymagany poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło stanowiący 16 % został osiągnięty.

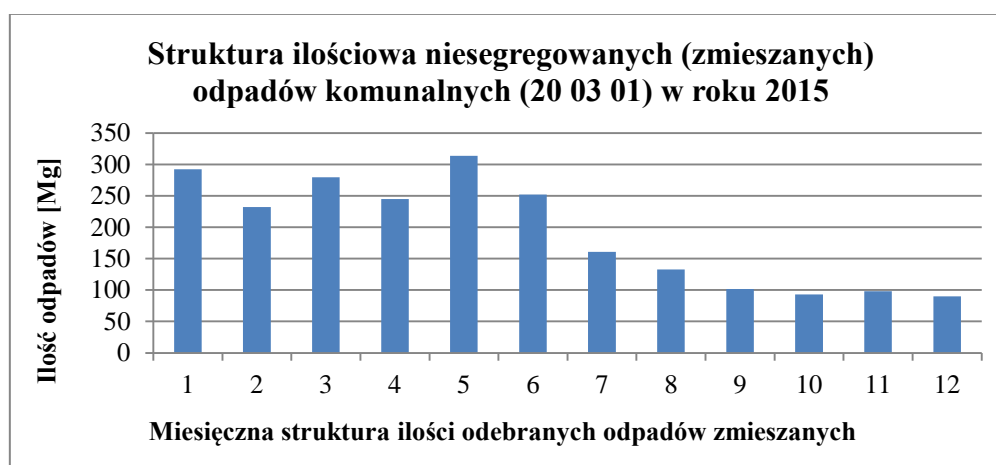
**7. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.**

W 2015 roku z terenu gminy Juchnowiec Kościelny odebrano 2.290,9 Mg niesegregowanych odpadów komunalnych (zmieszanych), co stanowi o 15,7 % mniej odebranych odpadów zmieszanych w stosunku do roku 2013 oraz o 2,4 % mniej w porównaniu do roku 2014. Na przestrzeni lat 2013-2015 łączna masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Juchnowiec Kościelny zmniejszyła się o ok. 15,7%.



Rys. 7. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych w latach 2013 - 2015 [źródło: dane własne].

Na rysunku nr 8 przedstawiono ilość zbieranych odpadów niesegregowanych w poszczególnych miesiącach 2015 r. Z przeprowadzonej analizy wynika, że ilość odbieranych odpadów zmieszanych w drugim półroczu 2015 roku zmalała. Tendencja spadkowa świadczy o zwiększeniu świadomości ekologicznej wśród mieszkańców oraz rosnącym zaangażowaniu w selektywną zbiórkę odpadów w gospodarstwach domowych.



Rys. 8. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych w roku 2015 r. w rozbiciu na poszczególne miesiące [źródło: dane własne].

Zgodnie z uzyskanymi, od przedsiębiorców odbierających odpady komunalne, danymi odpady ulegające biodegradacji (o kodzie 20 02 01) stanowią 26,0 Mg. Natomiast masa odpadów powstałych po mechaniczno - biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 (Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11) powstałych po procesie mechaniczno – biologicznego przetwarzania przekazanych do składowania wynosi 250,1 Mg.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w roku 2015 wynosił ok. 24,3 %. Jest to o 7,7 % niższy poziom w porównaniu do roku poprzedniego oraz mniejszy niż próg (50 %) wskazany w aktach prawa. Obecny system gospodarki odpadami jest ukierunkowany na podejmowanie działań zmierzających do zmniejszenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania.

Morfologia odebranych w 2015 r. odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych kształtuje się zgodnie z tab. 2 i 3.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2.290,9	R12
20 01 99	Inne nie wymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	14,1	R12
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	37,6	R12
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	46,8	R12
20 01 02	Szkło	39,8	R12
20 01 39	Tworzywa sztuczne	125,3	R12
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	42,2	R3 / magazynowanie
15 01 07	Opakowania ze szkła	22,1	R5 / magazynowanie
16 01 03	Zużyte opony	1,3	Magazynowanie



20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,5	Magazynowanie
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,8	Magazynowanie
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,1	Magazynowanie
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	33,0	Recykling materiałowy
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	26,0	Kompostowanie
20 01 01	Papier i tektura	42	Mechaniczno-biologiczne przetwarzanie

Tab. 2. Morfologia odpadów komunalnych odbieranych „u źródła” [źródło: dane własne].

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
<b>Odpady odebrane w PSZOK</b>			
16 01 03	Zużyte opony	1,0	Zbieranie
17 01 01	Odpady z betonu oraz gruz budowlany z rozbiórek i remontów	43,8	R5
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	95,9	D5

20 01 11	Tekstylia	0,1	Zbieranie
20 01 26	Oleje i tłuszcze inne niż wymienione w 20 01 25	0,1	Zbieranie
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,2	Zbieranie
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,2	Zbieranie
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,5	R12
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,3	R12
20 01 39	Tworzywa sztuczne	3,1	R12
20 02 02	Gleba i ziemia w tym kamienie	37,5	R5
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	15,0	R12

Tab. 3. Morfologia odpadów komunalnych PSZOK [źródło: dane własne].

## 8. Podsumowanie i wnioski

Przeprowadzona analiza wykazała, że wysokość ustalonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest wystarczająca do pokrycia kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, a także pozwala na pokrycie kosztów związanych z funkcjonowaniem na terenie gminy samodzielnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Ponadto, biorąc pod uwagę, że liczba mieszkańców gminy utrzymuje się na podobnym poziomie, w tym też gospodarstw domowych, przewiduje się, że wysokość wpływów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami w kolejnych latach będzie zbliżona do wpływów z roku 2015. Zgodnie z zebranymi danymi, Gmina Juchnowiec

Kościelny uzyskała odpowiednie, zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska, poziomy: recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Jednakże, poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, nie został osiągnięty. Największy problem gminy nadal stanowią odpady budowlane i rozbiórkowe, w związku z czym organ podejmie działania zmierzające do poprawy stanu gospodarki odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi.